

Průběh funkce

Lenka Baráková

19. října 2004

Obsah

Vyšetřete průběh funkce $y = (x + 1)e^x$ 3

Vyšetřete průběh funkce $y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$ 49

Vyšetřete průběh funkce $y = \ln\left(\frac{x^2}{x + 2}\right)$ 99

Vyšetřete průběh funkce $y = (x + 1)e^x$

$$y = (x + 1)e^x$$

$$y = (x + 1)e^x \quad D(f) = \mathbb{R};$$

Definiční obor je celá množina $\mathbb{R}$.

$$y = (x + 1)e^x \quad D(f) = \mathbb{R}; \text{ průsečík s osou } y \text{ je } [0, 1],$$

Dosadíme $x = 0$ do předpisu funkce $f(x)$ a dostaneme průsečík s osou y .

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$,

$$(x + 1)e^x = 0$$

Řešením rovnice $y = 0$ dostaneme průsečík s osou x .

$$y = (x + 1)e^x \quad D(f) = \mathbb{R}; \text{ průsečík s osou } y \text{ je } [0, 1],$$

$$(x + 1)e^x = 0$$

$$x + 1 = 0$$

- Součin je roven nule právě tehdy, když je roven nule jeden z činitelů.
- Činitel e^x je vždy kladné číslo.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$(x + 1)e^x = 0$$

$$x + 1 = 0$$

$$x = -1$$

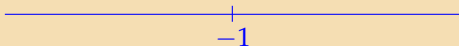
Průsečík s osou x je $x = -1$.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$(x + 1)e^x = 0$$

$$x + 1 = 0$$

$$x = -1$$

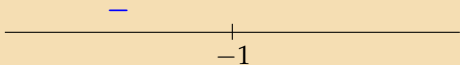
- Na osu x zaneseme průsečík.
- Nemáme žádné body nespojitosti.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$(x + 1)e^x = 0$$

$$x + 1 = 0$$

$$x = -1$$

$$f(-2) = (-2 + 1) \cdot e^{-2} = -e^{-2} < 0$$

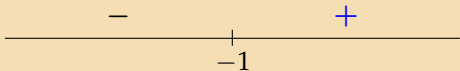
Funkční hodnota $f(-2)$ je záporná a protože se znaménko na intervalu $(-\infty, -1)$ nemůže změnit, je funkce záporná na celém tomto intervalu.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$(x + 1)e^x = 0$$

$$x + 1 = 0$$

$$x = -1$$

$$f(-2) = (-2 + 1) \cdot e^{-2} = -e^{-2} < 0$$

$$f(0) = 1 > 0$$

Funkce je kladná v $x = 0$, tedy také na $(-1, \infty)$.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x + 1)e^x = \|\infty \cdot \infty\| = \infty$$

- Vypočteme limity v $\pm\infty$. Začneme limitou v $+\infty$.
- Platí $\infty + 1 = \infty$ a $\lim_{x \rightarrow \infty} e^x = \infty$.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x + 1)e^x = \|\infty \cdot \infty\| = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (x + 1)e^x = \|(-\infty) \cdot e^{-\infty}\| = \|(-\infty) \cdot 0\|$$

- Vypočteme limitu v $-\infty$.
- "Dosadíme" $x = -\infty$ a dostaneme $-\infty + 1 = -\infty$ a $\lim_{x \rightarrow -\infty} e^x = 0$.
- Dostáváme neurčitý výraz $0 \times \infty$.
- K výpočtu tedy musíme použít jinou metodu.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x + 1)e^x = \|\infty \cdot \infty\| = \infty$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -\infty} (x + 1)e^x &= \|(-\infty) \cdot e^{-\infty}\| = \|(-\infty) \cdot 0\| \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x + 1}{e^{-x}} = \left\| \frac{-\infty}{\infty} \right\| \end{aligned}$$

- Přepíšeme výraz na zlomek $e^x = \frac{1}{e^{-x}}$. Limita je ve tvaru, kdy je možno použít L'Hospitalovo pravidlo.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x + 1)e^x = \|\infty \cdot \infty\| = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (x + 1)e^x = \|(-\infty) \cdot e^{-\infty}\| = \|(-\infty) \cdot 0\|$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x + 1}{e^{-x}} = \left\| \frac{-\infty}{\infty} \right\|$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{-e^{-x}}$$

Použijeme L'Hospitalovo pravidlo (derivujeme zvlášť čítecitel a jmenovatel). Funkci e^{-x} derivujeme jako složenou.

$$(e^{-x})' = e^{-x}(-x)' = e^{-x} \cdot (-1)$$

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x + 1)e^x = \|\infty \cdot \infty\| = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (x + 1)e^x = \|(-\infty) \cdot e^{-\infty}\| = \|(-\infty) \cdot 0\|$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x + 1}{e^{-x}} = \left\| \frac{-\infty}{\infty} \right\|$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{-e^{-x}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} -e^x$$

Zjednodušíme.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$\lim_{x \rightarrow \infty} (x + 1)e^x = \|\infty \cdot \infty\| = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (x + 1)e^x = \|(-\infty) \cdot e^{-\infty}\| = \|(-\infty) \cdot 0\|$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x + 1}{e^{-x}} = \left\| \frac{-\infty}{\infty} \right\|$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1}{-e^{-x}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} -e^x = \|-e^{-\infty}\| = 0$$

Dosadíme. Z grafu funkce vidíme, že $\lim_{x \rightarrow -\infty} e^x = \|e^{-\infty}\| = 0$.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

Přímka $y = 0$ je asymptota se směrnicí pro $x \rightarrow -\infty$.

Plyne z toho, že $\lim_{x \rightarrow -\infty} (x + 1)e^x = 0$.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x

je $[-1, 0]$,

Přímka $y = 0$ je asymptota se směrnicí pro $x \rightarrow -\infty$.

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x + 1)e^x}{x}$$

Pro $x \rightarrow \infty$ hledáme asymptotu se směrnicí ve tvaru $y = kx + q$.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x

je $[-1, 0]$,

Přímka $y = 0$ je asymptota se směrnicí pro $x \rightarrow -\infty$.

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x + 1)e^x}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x + 1)}{x} \cdot \lim_{x \rightarrow \infty} e^x$$

Limitu rozdělíme na součin limit.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x

je $[-1, 0]$,

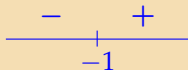
Přímka $y = 0$ je asymptota se směrnicí pro $x \rightarrow -\infty$.

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x + 1)e^x}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(x + 1)}{x} \cdot \lim_{x \rightarrow \infty} e^x = 1 \cdot \infty = \infty$$

Asymptota se směrnicí pro $x \rightarrow \infty$ neexistuje.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

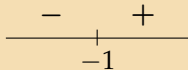
$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

Vyšetříme chování derivace.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$$y' = (x + 1)' \cdot e^x + (x + 1) \cdot (e^x)'$$

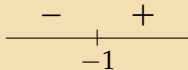
Funkci $y = (x + 1) \cdot e^x$ derivujeme jako součin:

$$(u \cdot v)' = u' \cdot v + u \cdot v'$$

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

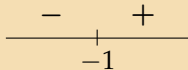
$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$$\begin{aligned} y' &= (x + 1)' \cdot e^x + (x + 1) \cdot (e^x)' \\ &= 1 \cdot e^x + (x + 1) \cdot e^x \end{aligned}$$

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

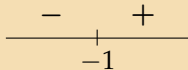

$$\begin{aligned}y' &= (x + 1)' \cdot e^x + (x + 1) \cdot (e^x)' \\ &= 1 \cdot e^x + (x + 1) \cdot e^x \\ &= e^x(1 + x + 1)\end{aligned}$$

Vytkneme e^x .

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

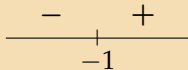
$$\begin{aligned}y' &= (x + 1)' \cdot e^x + (x + 1) \cdot (e^x)' \\&= 1 \cdot e^x + (x + 1) \cdot e^x \\&= e^x(1 + x + 1) \\&= e^x(x + 2)\end{aligned}$$

Zjednodušíme.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

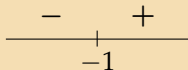
$$y' = e^x(x + 2);$$

Dostáváme derivaci.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

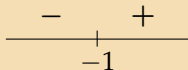

$y' = e^x(x + 2)$;   stac. bod je $x = -2$; $f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$

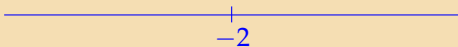
- Derivace je rovna nule právě tehdy, když $(x + 2) = 0$, jelikož $e^x \neq 0$. Dostáváme stacionární bod $x = -2$.
- Dosadíme $f(-2) = (-2 + 1)e^{-2} = -e^{-2}$ a s pomocí kalkulačtoru dostaneme $f(-2) \doteq -0.14$.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

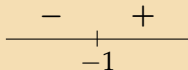
$y' = e^x(x + 2)$; stac. bod je $x = -2$; $f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$

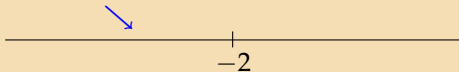
Na reálnou osu zaneseme stacionární bod. Nemáme žádné body nespojitosti.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$y' = e^x(x + 2)$;   stac. bod je $x = -2$; $f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$

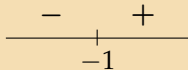

Zvolíme např. $x = -3$ a dosadíme do první derivace:

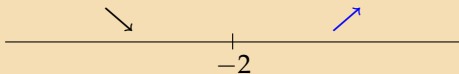
$y'(-3) = e^{-3}(-3 + 2) = -e^{-3} < 0$. Funkce v bodě $x = -3$ klesá a totéž platí na celém intervalu $(-\infty, -2)$.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$y' = e^x(x + 2)$; stac. bod je $x = -2$; $f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$

Dosazením $x = 0$ do první derivace máme

$y'(0) = e^0(0 + 2) = 2 > 0$. Funkce v bodě roste $x = 0$ a to také platí na celém intervalu $(-2, \infty)$.

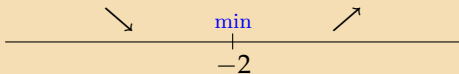
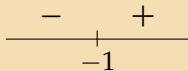
$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$$y' = e^x(x + 2);$$

stac. bod je $x = -2$;

$$f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$$

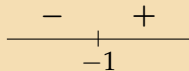
V bodě $x = -2$ má funkce lokální minimum.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

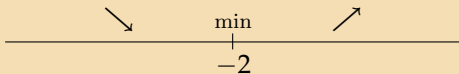
$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$$y' = e^x(x + 2);$$

stac. bod je $x = -2$;

$$f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$$

$$y'' = e^x \cdot (x + 2) + e^x \cdot 1$$

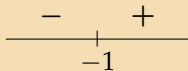
Spočteme y'' . Derivujeme $y' = e^x \cdot (x + 2)$ jako součin
 $(u \cdot v)' = u' \cdot v + u \cdot v'$

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

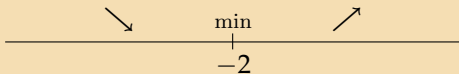
$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$$y' = e^x(x + 2);$$

stac. bod je $x = -2$;

$$f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$$

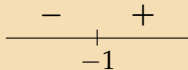

$$\begin{aligned}y'' &= e^x \cdot (x + 2) + e^x \cdot 1 \\ &= e^x(x + 2 + 1) \\ &= e^x(x + 3)\end{aligned}$$

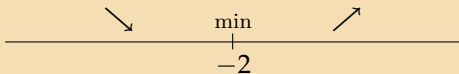
Zjednodušíme.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$y' = e^x(x + 2)$; stac. bod je $x = -2$; $f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$

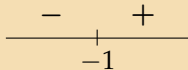

$$y'' = e^x(x + 3);$$

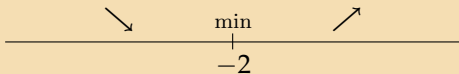
Máme druhou derivaci.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$$y' = e^x(x + 2); \quad \text{stac. bod je } x = -2; \quad f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$$

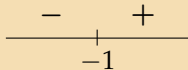

$$y'' = e^x(x + 3); \quad y'' = 0 \text{ pro } x = -3, \quad f(-3) = -2e^{-3} \doteq -0.01$$

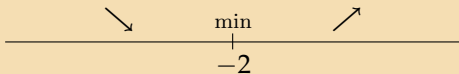
- Hledáme bod, ve kterém platí $y'' = 0$. Protože e^x je vždy různá od nuly, musí platit $(x + 3) = 0$, proto $x = -3$.
- Hodnota funkce v bodě $x = -3$ je $f(-3) = (-3 + 1)e^{-3} = -2e^{-3} \doteq -0.01$

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

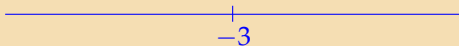
$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$y' = e^x(x + 2)$; stac. bod je $x = -2$; $f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$

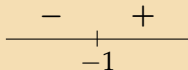
$y'' = e^x(x + 3)$; $y'' = 0$ pro $x = -3$, $f(-3) = -2e^{-3} \doteq -0.01$

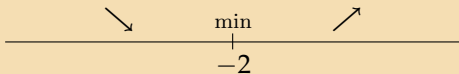
Nakreslíme reálnou osu s bodem, kde je druhá derivace nulová. Nemáme žádný bod nespojitosti, proto se znaménko druhé derivace může měnit pouze v bodě $x = -3$.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

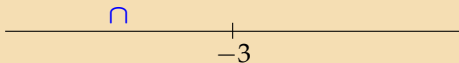
$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$$y' = e^x(x + 2); \quad \text{stac. bod je } x = -2; \quad f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$$

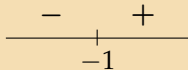
$$y'' = e^x(x + 3); \quad y'' = 0 \text{ pro } x = -3, \quad f(-3) = -2e^{-3} \doteq -0.01$$

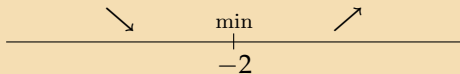
Funkce je na intervalu $(-\infty, -3)$ konkávní, protože $-4 \in (-\infty, -3)$ a $y'''(-4) = e^{-4}(-4 + 3) = -e^{-4} < 0$.

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

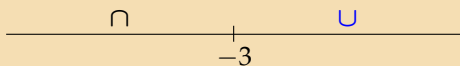
$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$y' = e^x(x + 2)$;   stac. bod je $x = -2$; $f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$

$y'' = e^x(x + 3)$; $y'' = 0$ pro $x = -3$, $f(-3) = -2e^{-3} \doteq -0.01$

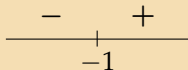

Funkce je konvexní na intervalu $(-3, \infty)$, protože $-2 \in (-3, \infty)$ a v bodě $x = -2$ je lok. minimum a $y''(-2) = e^{-2}(-2 + 3) = e^{-2} > 0$.

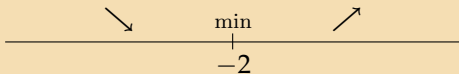

$y = (x + 1)e^x$ $D(f) = \mathbb{R}$; průsečík s osou y je $[0, 1]$, průsečík s osou x je $[-1, 0]$,

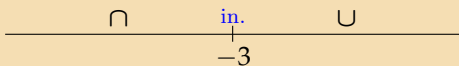
$$f(+\infty) = \infty, f(-\infty) = 0;$$

$y' = e^x(x + 2)$;   stac. bod je $x = -2$; $f(-2) = -e^{-2} \doteq -0.14$

$y'' = e^x(x + 3)$; $y'' = 0$ pro $x = -3$, $f(-3) = -2e^{-3} \doteq -0.01$

Bod $x = -3$ je tedy inflexní.

$$\begin{array}{c} - \quad + \\ \hline -1 \end{array}$$

$$\begin{aligned} f(0) &= 1 \\ f(-1) &= 0 \end{aligned}$$

$$\begin{array}{c} \swarrow \text{min} \searrow \\ \hline -2 \end{array}$$

$$\begin{aligned} f(-2) &\doteq -0.14 \\ f(-3) &\doteq -0.01 \end{aligned}$$

$$\begin{array}{c} \cap \text{ in. } \cup \\ \hline -3 \end{array}$$

$$\begin{aligned} f(+\infty) &= \infty \\ f(-\infty) &= 0 \end{aligned}$$

Shrneme dosažené výpočty.

$$\frac{- \quad +}{-1}$$

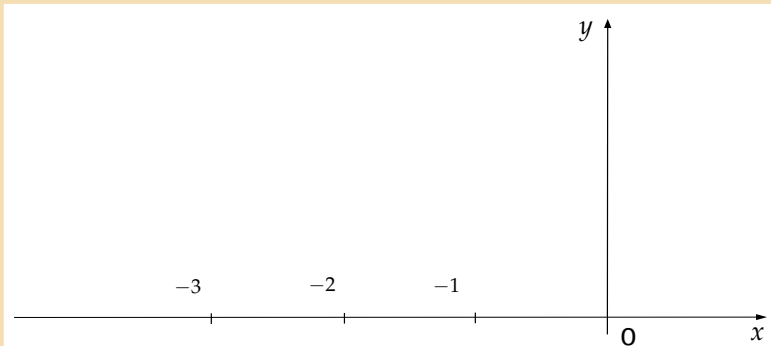
$$f(0) = 1$$
$$f(-1) = 0$$

$$\frac{\searrow \text{min} \nearrow}{-2}$$

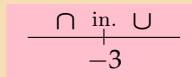
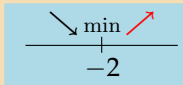
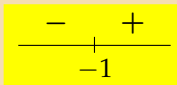
$$f(-2) \doteq -0.14$$
$$f(-3) \doteq -0.01$$

$$\frac{\cap \text{ in. } \cup}{-3}$$

$$f(+\infty) = \infty$$
$$f(-\infty) = 0$$

Nakreslíme souřadný systém.

$$f(0) = 1$$

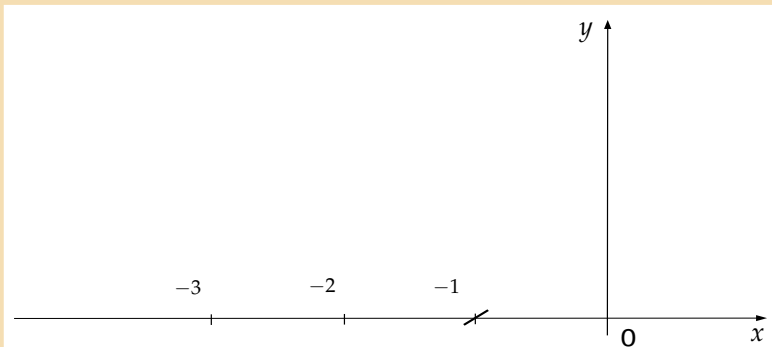
$$f(-1) = 0$$

$$f(-2) \doteq -0.14$$

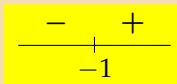
$$f(-3) \doteq -0.01$$

$$f(+\infty) = \infty$$

$$f(-\infty) = 0$$

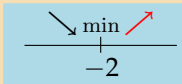

Označíme průsečík s osou x : $x = -1$. Funkce v tomto bodě roste.

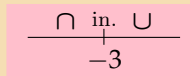
$$f(0) = 1$$

$$f(-1) = 0$$

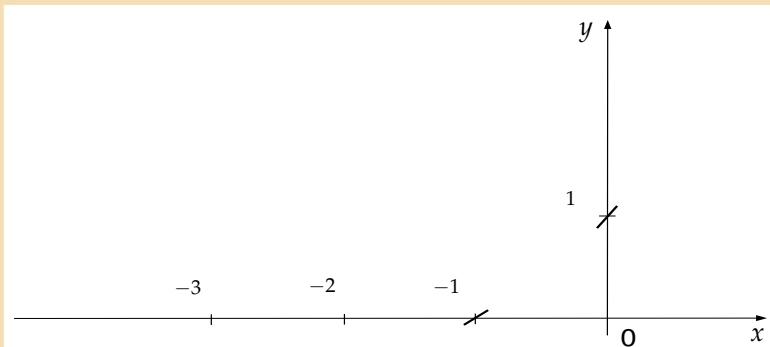
$$f(-2) \doteq -0.14$$

$$f(-3) \doteq -0.01$$

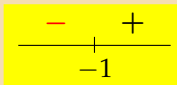

$$f(+\infty) = \infty$$

$$f(-\infty) = 0$$

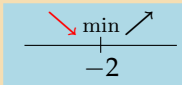

Označíme průsečík s osou y : $y = 1$. Funkce v tomto bodě roste.

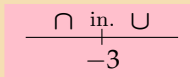
$$f(0) = 1$$

$$f(-1) = 0$$

$$f(-2) \doteq -0.14$$

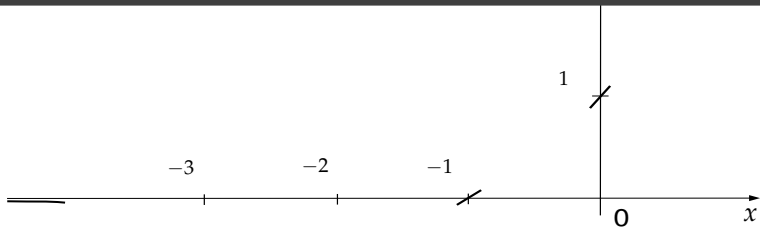
$$f(-3) \doteq -0.01$$

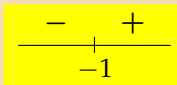

$$f(+\infty) = \infty$$

$$f(-\infty) = 0$$

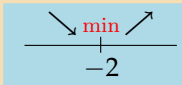
Nakreslíme značky v blízkosti asymptoty v $-\infty$. Je třeba si uvědomit, že v blízkosti $-\infty$ je funkce záporná a klesající, proto bude graf pod asymptotou.

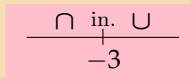
$$f(0) = 1$$

$$f(-1) = 0$$

$$f(-2) \doteq -0.14$$

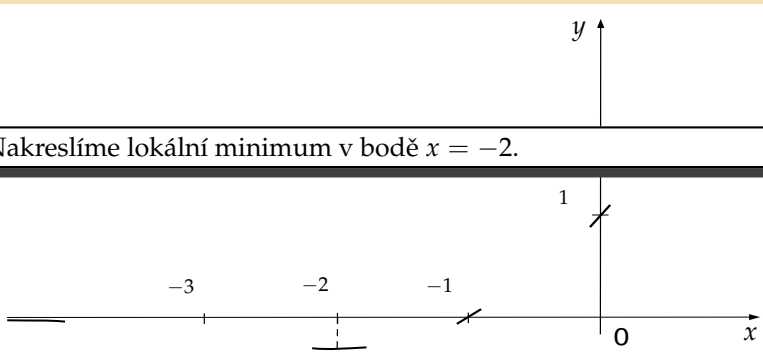
$$f(-3) \doteq -0.01$$

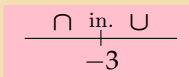
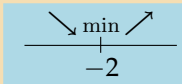
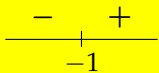

$$f(+\infty) = \infty$$

$$f(-\infty) = 0$$

Nakreslíme lokální minimum v bodě $x = -2$.

$$f(0) = 1$$

$$f(-1) = 0$$

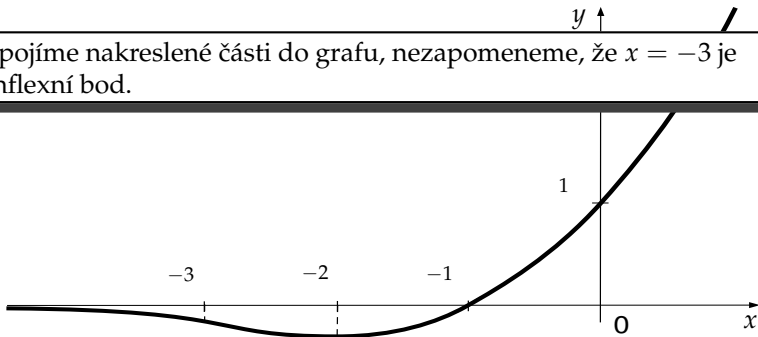
$$f(-2) \doteq -0.14$$

$$f(-3) \doteq -0.01$$

$$f(+\infty) = \infty$$

$$f(-\infty) = 0$$

Spojíme nakreslené části do grafu, nezapomeneme, že $x = -3$ je inflexní bod.

Vyšetřete průběh funkce $y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\},$$

Určíme definiční obor z podmínky

$$x - 1 \neq 0.$$

Platí

$$x \neq 1.$$

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\},$$

$$y(0) = \frac{2(0 - 0 + 1)}{(0 - 1)^2} = 2$$

- Určíme průsečík s osou y .
- Dosadíme $x = 0$ a hledáme $y(0)$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2,$$

$$\frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = 0$$

- Určíme průsečík s osou x .
- Dosadíme $y = 0$ a řešíme rovnici

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2,$$

$$\frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = 0$$
$$x^2 - x + 1 = 0$$

Čitatel musí být nula.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

$$\begin{aligned}\frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} &= 0 \\ x^2 - x + 1 &= 0\end{aligned}$$

Tato kvadratická rovnice nemá řešení, protože ve vzorci

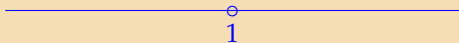
$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

obdržíme záporný diskriminant.

$$D = b^2 - 4ac = 1 - 4 \cdot 1 \cdot 1 = -3 < 0$$

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

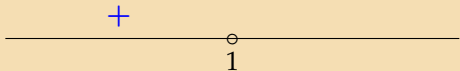

Nakreslíme osu x a bod nespojitosti $x = 1$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

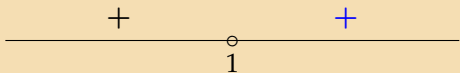
$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

Víme, že $y(0) = 2 > 0$. Funkce je kladná na $(-\infty, 1)$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

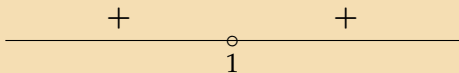
$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

Vypočteme $y(2) = \frac{2(4 - 2 + 1)}{(2 - 1)^2} > 0$. Funkce je kladná na $(1, \infty)$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

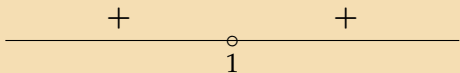
$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

Určíme jednostranné limity v bodě nespojitosti

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

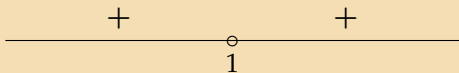
$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0} \right\|$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0} \right\|$$

Dosadíme $x = 1$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

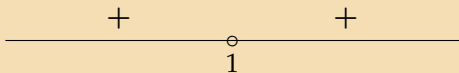
$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0_+} \right\|$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0_+} \right\|$$

Jmenovatel je v obou případech kladné číslo.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

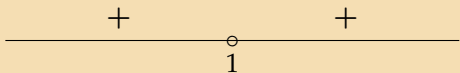
$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0_+} \right\| = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0_+} \right\| = +\infty$$

Přímka $x = 1$ je tedy asymptotou bez směrnice.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0_+} \right\| = +\infty$$

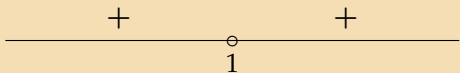
$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0_+} \right\| = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

Určíme limity v $\pm\infty$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0_+} \right\| = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0_+} \right\| = +\infty$$

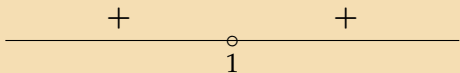
$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x^2}{x^2} =$$

Uvažujeme jenom vedoucí členy.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0_+} \right\| = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \left\| \frac{2}{0_+} \right\| = +\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2x^2}{x^2} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{2}{1} = 2$$

Funkce má limitu v $\pm\infty$. Vodorovná přímka $y = 2$ je asymptotou ke grafu v bodech $\pm\infty$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = 2 \left(\frac{x^2 - x + 1}{(x - 1)^2} \right)'$$

Vypočteme derivaci.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$\begin{aligned} y' &= 2 \left(\frac{x^2 - x + 1}{(x - 1)^2} \right)' \\ &= 2 \frac{(2x - 1)(x - 1)^2 - (x^2 - x + 1)2(x - 1)(1 - 0)}{((x - 1)^2)^2} \end{aligned}$$

- Užijeme vzorec pro derivaci podílu.

$$\left(\frac{u}{v} \right)' = \frac{u'v - uv'}{v^2}.$$

- Užijeme vzorec pro derivaci složené funkce při derivování výrazu $(x - 1)^2$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$\begin{aligned} y' &= 2 \left(\frac{x^2 - x + 1}{(x - 1)^2} \right)' \\ &= 2 \frac{(2x - 1)(x - 1)^2 - (x^2 - x + 1)2(x - 1)(1 - 0)}{((x - 1)^2)^2} \\ &= 2(x - 1) \frac{(2x - 1)(x - 1) - (x^2 - x + 1)2}{(x - 1)^4} \end{aligned}$$

Vytkneme $(x - 1)$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$\begin{aligned} y' &= 2 \left(\frac{x^2 - x + 1}{(x - 1)^2} \right)' \\ &= 2 \frac{(2x - 1)(x - 1)^2 - (x^2 - x + 1)2(x - 1)(1 - 0)}{((x - 1)^2)^2} \\ &= 2(x - 1) \frac{(2x - 1)(x - 1) - (x^2 - x + 1)2}{(x - 1)^4} \\ &= 2 \frac{2x^2 - 2x - x + 1 - (2x^2 - 2x + 2)}{(x - 1)^3} \end{aligned}$$

Roznásobíme závorky a zkrátíme $(x - 1)$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$\begin{aligned} y' &= 2 \left(\frac{x^2 - x + 1}{(x - 1)^2} \right)' \\ &= 2 \frac{(2x - 1)(x - 1)^2 - (x^2 - x + 1)2(x - 1)(1 - 0)}{((x - 1)^2)^2} \\ &= 2(x - 1) \frac{(2x - 1)(x - 1) - (x^2 - x + 1)2}{(x - 1)^4} \\ &= 2 \frac{2x^2 - 2x - x + 1 - (2x^2 - 2x + 2)}{(x - 1)^3} \\ &= 2 \frac{-x - 1}{(x - 1)^3} \end{aligned}$$

Upravíme čítenel.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$\begin{aligned} y' &= 2 \left(\frac{x^2 - x + 1}{(x - 1)^2} \right)' \\ &= 2 \frac{(2x - 1)(x - 1)^2 - (x^2 - x + 1)2(x - 1)(1 - 0)}{((x - 1)^2)^2} \\ &= 2(x - 1) \frac{(2x - 1)(x - 1) - (x^2 - x + 1)2}{(x - 1)^4} \\ &= 2 \frac{2x^2 - 2x - x + 1 - (2x^2 - 2x + 2)}{(x - 1)^3} \\ &= 2 \frac{-x - 1}{(x - 1)^3} = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \end{aligned}$$

Derivace.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3}$$

$$-2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} = 0$$

Řešíme rovnici $y' = 0$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3}$$

$$-2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} = 0$$

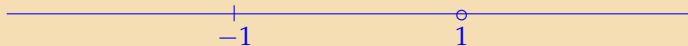
$$x + 1 = 0$$

$$x = -1$$

Čitatel musí být nula. Stacionárním bodem je tedy $x = -1$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

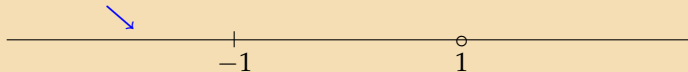
$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1$$

Zakreslíme stacionární bod a bod nespojitosti.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1$$

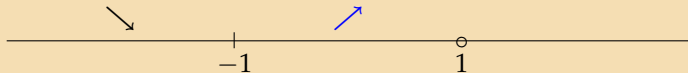

$$y'(-2) = -2 \frac{-2 + 1}{(-2 - 1)^3} = -2 \frac{\text{záporná hodnota}}{\text{záporná hodnota}} < 0$$

Funkce na intervalu $(-\infty, -1)$ klesá.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1$$

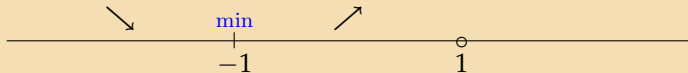

$$y'(0) = -2 \frac{0 + 1}{(0 - 1)^3} = -2 \frac{\text{kladná hodnota}}{\text{záporná hodnota}} > 0$$

Funkce na intervalu $(-1, 1)$ roste.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

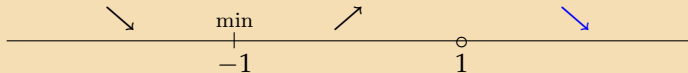
Lokální minimum pro $x = -1$. Funkční hodnota je

$$y(-1) = \frac{2((-1)^2 - (-1) + 1)}{(-1 - 1)^2} = \frac{2 \cdot 3}{4} = \frac{3}{2}.$$

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2}$$

$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$, $y(0) = 2$, není průsečík s osou x

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$y'(2) = -2 \frac{2 + 1}{(2 - 1)^3} = -2 \frac{3}{1} < 0$$

Funkce na intervalu $(1, \infty)$ klesá.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$y'' = -2 \left(\frac{x + 1}{(x - 1)^3} \right)'$$

Vypočteme druhou derivaci.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$\begin{aligned} y'' &= -2 \left(\frac{x + 1}{(x - 1)^3} \right)' \\ &= -2 \frac{1(x - 1)^3 - (x + 1)3(x - 1)^2(1 - 0)}{((x - 1)^3)^2} \end{aligned}$$

- Použijeme pravidlo pro derivaci podílu.
- Jmenovatel budeme derivovat jako složenou funkci.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$\begin{aligned} y'' &= -2 \left(\frac{x + 1}{(x - 1)^3} \right)' \\ &= -2 \frac{1(x - 1)^3 - (x + 1)3(x - 1)^2(1 - 0)}{((x - 1)^3)^2} \\ &= -2(x - 1)^2 \frac{(x - 1) - (x + 1)3}{(x - 1)^6} \end{aligned}$$

Vytkneme $(x - 1)^2$ v čitateli.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$\begin{aligned} y'' &= -2 \left(\frac{x + 1}{(x - 1)^3} \right)' \\ &= -2 \frac{1(x - 1)^3 - (x + 1)3(x - 1)^2(1 - 0)}{((x - 1)^3)^2} \\ &= -2(x - 1)^2 \frac{(x - 1) - (x + 1)3}{(x - 1)^6} \\ &= -2 \frac{-2x - 4}{(x - 1)^4} \end{aligned}$$

Upravíme.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$\begin{aligned} y'' &= -2 \left(\frac{x + 1}{(x - 1)^3} \right)' \\ &= -2 \frac{1(x - 1)^3 - (x + 1)3(x - 1)^2(1 - 0)}{((x - 1)^3)^2} \\ &= -2(x - 1)^2 \frac{(x - 1) - (x + 1)3}{(x - 1)^6} \\ &= -2 \frac{-2x - 4}{(x - 1)^4} = 4 \frac{x + 2}{(x - 1)^4} \end{aligned}$$

Obdrželi jsme druhou derivaci.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$y'' = 4 \frac{x + 2}{(x - 1)^4}$$

$$4 \frac{x + 2}{(x - 1)^4} = 0$$

Řešíme $y'' = 0$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$y'' = 4 \frac{x + 2}{(x - 1)^4} \quad x_2 = -2$$

$$4 \frac{x + 2}{(x - 1)^4} = 0$$

$$x + 2 = 0$$

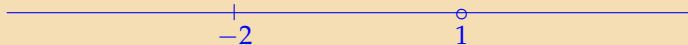
$$x = -2$$

Jediné řešení je $x = -2$.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$y'' = 4 \frac{x + 2}{(x - 1)^4} \quad x_2 = -2$$

Určíme intervaly konvexnosti a konkavity.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$y'' = 4 \frac{x + 2}{(x - 1)^4} \quad x_2 = -2$$

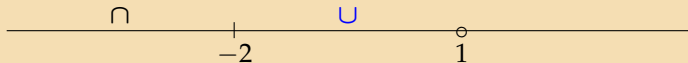
$$y''(-3) = 4 \frac{-3 + 2}{\text{kladná hodnota}} < 0$$

Funkce je na intervalu $(-\infty, -2)$ konkávní.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$y'' = 4 \frac{x + 2}{(x - 1)^4} \quad x_2 = -2$$

$$y''(0) = 4 \frac{0 + 2}{\text{kladná hodnota}} > 0$$

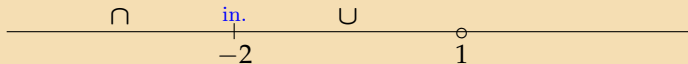
Funkce je na intervalu $(-2, 1)$ konvexní.

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$y'' = 4 \frac{x + 2}{(x - 1)^4} \quad x_2 = -2$$

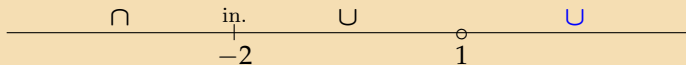
Inflexní bod v bodě $x = -2$. Funkční hodnota je

$$y(-2) = \frac{2((-2)^2 - (-2) + 1)}{(-2 - 1)^2} = \frac{14}{9}.$$

$$y = \frac{2(x^2 - x + 1)}{(x - 1)^2} \quad D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}, y(0) = 2, \text{ není průsečík s osou } x$$

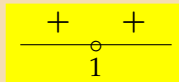
$$y' = -2 \frac{x + 1}{(x - 1)^3} \quad x_1 = -1 \dots \text{lok. minimum, } y(-1) = \frac{3}{2}$$

$$y'' = 4 \frac{x + 2}{(x - 1)^4} \quad x_2 = -2$$

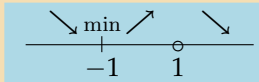
$$y''(2) = 4 \frac{2 + 1}{\text{kladná hodnota}} > 0$$

Funkce je na intervalu $(1, \infty)$ konvexní.

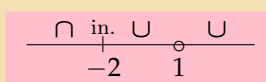
$$f(0) = 2$$

$$f(\pm\infty) = 2$$

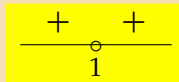
$$f(1\pm) = +\infty$$

$$f(-1) = \frac{3}{2}$$

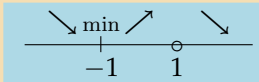
$$f(-2) = \frac{14}{9}$$

Shrneme dosavadní znalosti.

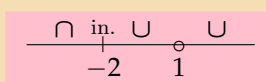
$$f(0) = 2$$

$$f(\pm\infty) = 2$$

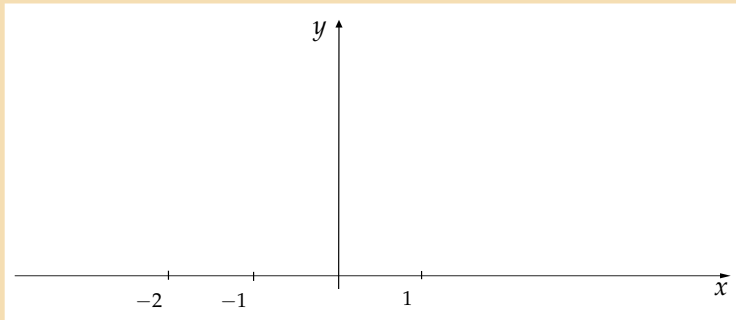

$$f(1\pm) = +\infty$$

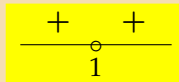
$$f(-1) = \frac{3}{2}$$

$$f(-2) = \frac{14}{9}$$

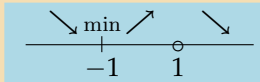

Nakreslíme souřadnou soustavu.

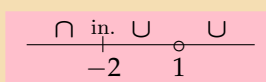
$$f(0) = 2$$

$$f(\pm\infty) = 2$$

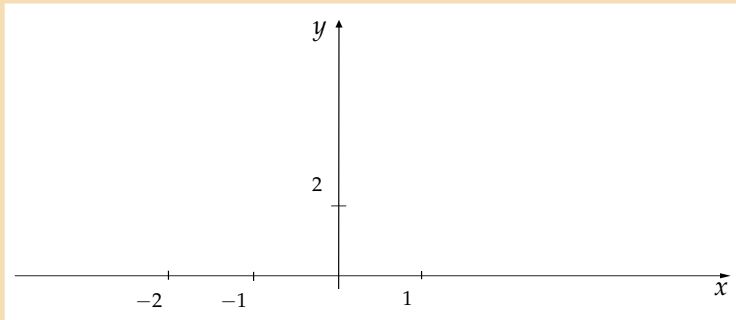

$$f(1\pm) = +\infty$$

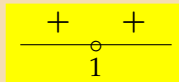
$$f(-1) = \frac{3}{2}$$

$$f(-2) = \frac{14}{9}$$

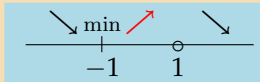

Vyznačíme průsečík s osou y .

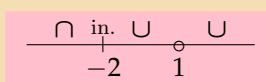
$$f(0) = 2$$

$$f(\pm\infty) = 2$$

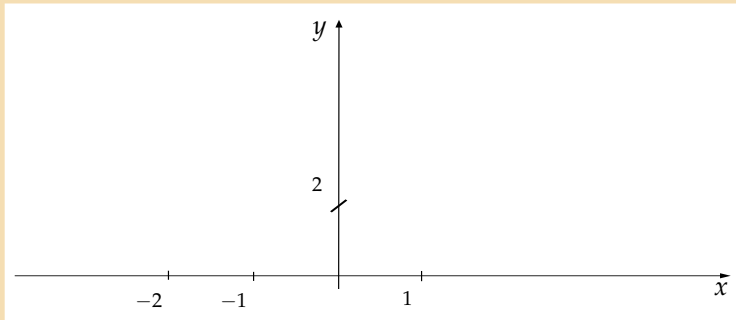

$$f(1\pm) = +\infty$$

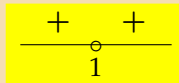
$$f(-1) = \frac{3}{2}$$

$$f(-2) = \frac{14}{9}$$

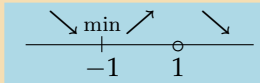

Funkce v tomto bodě roste.

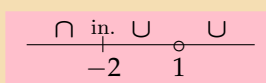
$$f(0) = 2$$

$$f(\pm\infty) = 2$$

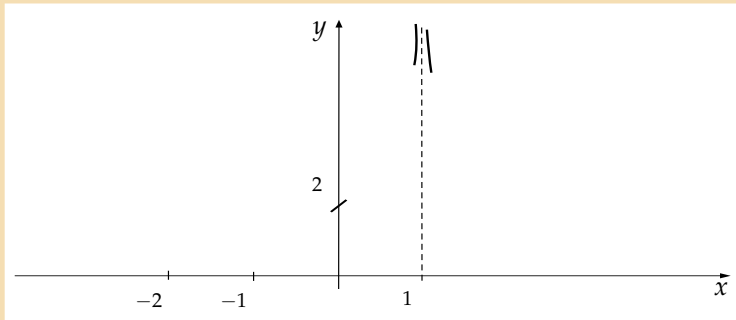

$$f(1\pm) = +\infty$$

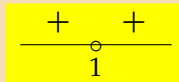
$$f(-1) = \frac{3}{2}$$

$$f(-2) = \frac{14}{9}$$

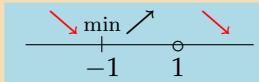

Nakreslíme funkci v okolí svislé asymptoty.

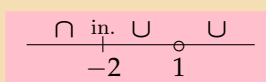
$$f(0) = 2$$

$$f(\pm\infty) = 2$$

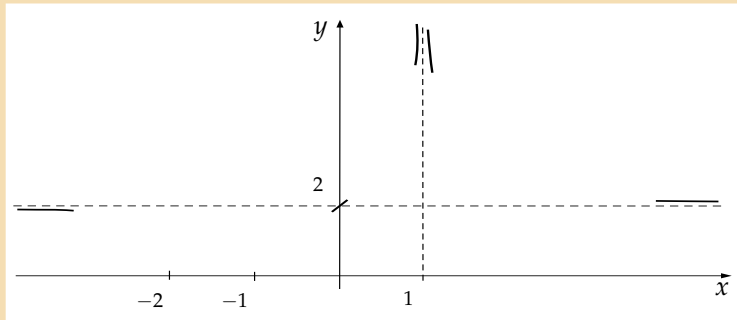

$$f(1\pm) = +\infty$$

$$f(-1) = \frac{3}{2}$$

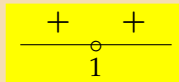

$$f(-2) = \frac{14}{9}$$

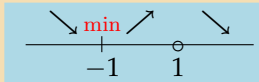
Nakreslíme funkci v okolí vodorovné asymptoty.

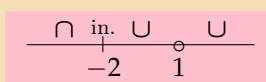
$$f(0) = 2$$

$$f(\pm\infty) = 2$$

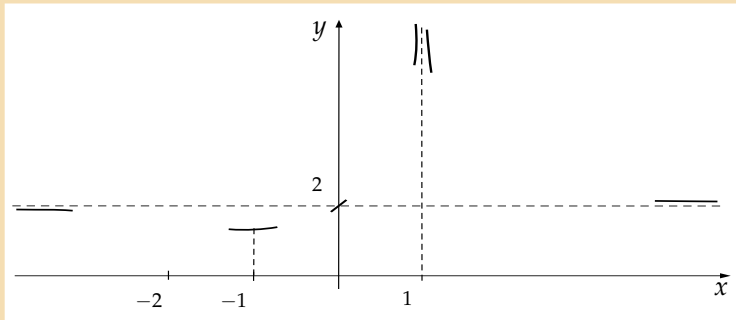

$$f(1\pm) = +\infty$$

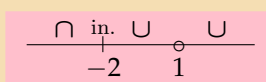
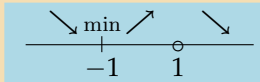
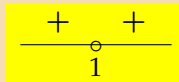
$$f(-1) = \frac{3}{2}$$

$$f(-2) = \frac{14}{9}$$

Nakreslíme lokální minimum funkce.

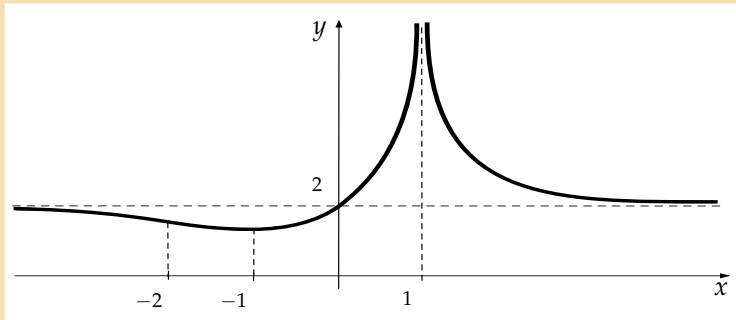
$$f(0) = 2$$

$$f(\pm\infty) = 2$$

$$f(1\pm) = +\infty$$

$$f(-1) = \frac{3}{2}$$

$$f(-2) = \frac{14}{9}$$

Při náčrtku funkce nezapomeneme, že -2 je inflexní bod.

Vyšetřete průběh funkce $y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty);$$

Funkce $y(x)$ je definována pro $x + 2 \neq 0$ a $\frac{x^2}{x+2} > 0$.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

Plyne z nesymetričnosti definičního oboru.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y = 0$$

Hledáme průsečíky s osou x . Funkce nemá průsečík s osou y , jelikož osa y je daná předpisem $x = 0$ a 0 není součástí $D(f)$.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y = 0 \Rightarrow \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = 0$$

Položíme funkci $y(x)$ rovnu 0 .

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$y = 0 \Rightarrow \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) = 0 \Rightarrow \frac{x^2}{x+2} = 1$$

Odlogaritmuje: $0 = \ln 1$

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y = 0 \Rightarrow \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = 0 \Rightarrow \frac{x^2}{x+2} = 1$$

$$x^2 = x + 2$$

Vynásobíme jmenovatelem $x + 2$ a dostaneme kvadratickou rovnici.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y = 0 \Rightarrow \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = 0 \Rightarrow \frac{x^2}{x+2} = 1$$

$$x^2 = x + 2$$

$$x^2 - x - 2 = 0$$

Převédeme na levou stranu,

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$y = 0 \Rightarrow \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) = 0 \Rightarrow \frac{x^2}{x+2} = 1$$

$$x^2 = x + 2$$

$$x^2 - x - 2 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{1+8}}{2}$$

podle vzorce vypočítáme kořeny.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$y = 0 \Rightarrow \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) = 0 \Rightarrow \frac{x^2}{x+2} = 1$$

$$x^2 = x + 2$$

$$x^2 - x - 2 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{1+8}}{2}$$

$$x_1 = 2 \in D(f)$$

Kořen $x_1 = 2$ leží v definičním oboru funkce.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$y = 0 \Rightarrow \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) = 0 \Rightarrow \frac{x^2}{x+2} = 1$$

$$x^2 = x + 2$$

$$x^2 - x - 2 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{1 \pm \sqrt{1+8}}{2}$$

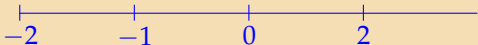
$$x_1 = 2 \in D(f)$$

$$x_2 = -1 \in D(f)$$

Kořen $x_2 = -1$ leží v definičním oboru funkce.

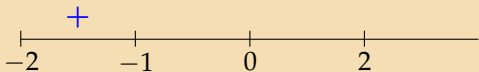
$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

Na reálnou osu naneseme nulové body a body, kde funkce není definována.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

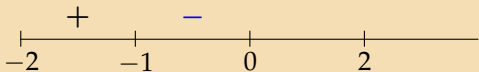

- Dosadíme bod z intervalu $(-2, -1)$ a zjistíme znaménko funkce.

$$\bullet y\left(-\frac{3}{2}\right) = \ln \frac{\left(-\frac{3}{2}\right)^2}{-\frac{3}{2} + 2} = \ln \frac{\frac{9}{4}}{\frac{1}{2}} = \ln \frac{9}{2} = \ln 9 - \ln 2 > 0$$

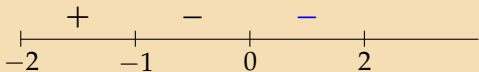
$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

- Dosadíme bod z intervalu $(-1, 0)$ a zjistíme znaménko funkce.

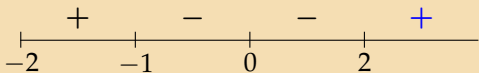
$$\bullet y\left(-\frac{1}{2}\right) = \ln \frac{\left(-\frac{1}{2}\right)^2}{-\frac{1}{2} + 2} = \ln \frac{\frac{1}{4}}{\frac{3}{2}} = \ln \frac{1}{6} = -\ln 6 < 0$$

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

- Dosadíme bod z intervalu $(0, 2)$ a zjistíme znaménko funkce.
- $y(1) = \ln \frac{1^2}{1+2} = \ln \frac{1}{3} = -\ln 3 < 0$

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

- Dosadíme bod z intervalu $(2, \infty)$ a zjistíme znaménko funkce.

- $y(3) = \ln \frac{3^2}{3+2} = \ln \frac{9}{5} = \ln 9 - \ln 5 > 0$

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

Vypočteme limitu funkce v $+\infty$.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

Podle věty o limitě složené funkce zaměníme pořadí limity a logaritmu. Limita je typu $\frac{\infty}{\infty}$.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{1}$$

Pro řešení limity použijeme např. L'Hospitalovo pravidlo.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{1} = \infty$$

Funkce $\ln x$ pro $x \rightarrow \infty$ diverguje.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x+2}\right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{1} = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

Chování funkce na levém okraji definičního oboru určíme výpočtem limity funkce v bodě -2 zprava.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{1} = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow -2^+} \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

Zaměníme pořadí limity a logaritmu,

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{1} = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -2_+} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow -2_+} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \left\| \frac{4}{0_+} \right\|$$

a dostáváme limitu typu $\left\| \frac{4}{0_+} \right\|$,

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{1} = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -2_+} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow -2_+} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \left\| \frac{4}{0_+} \right\| = \|\ln \infty\| = \infty$$

což je nekonečno a $\ln \infty = \infty$.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{1} = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -2_+} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow -2_+} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \left\| \frac{4}{0_+} \right\| = \|\ln \infty\| = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0_{\pm}} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

Chování funkce v okolí dalšího nedefinovaného bodu 0 určíme výpočtem limity funkce v bodě 0 zprava a zleva.

$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$ $D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x+2}\right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{1} = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -2_+} \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) = \ln \lim_{x \rightarrow -2_+} \left(\frac{x^2}{x+2}\right) = \ln \left\| \frac{4}{0_+} \right\| = \|\ln \infty\| = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0_{\pm}} \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) = \ln \lim_{x \rightarrow 0_{\pm}} \left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

Zaměníme pořadí limity a logaritmu.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{1} = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -2_+} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow -2_+} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \left\| \frac{4}{0_+} \right\| = \left\| \ln \infty \right\| = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0_{\pm}} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow 0_{\pm}} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \left\| \frac{0_+}{2} \right\|$$

V čitateli dostaneme číslo z pravého okolí nuly, tj. typ $\left\| \frac{0_+}{2} \right\|$,

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x}{1} = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow -2_+} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow -2_+} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \left\| \frac{4}{0_+} \right\| = \|\ln \infty\| = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0_{\pm}} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \lim_{x \rightarrow 0_{\pm}} \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \ln \left\| \frac{0_+}{2} \right\| = -\infty$$

proto lze dosadit do logaritmu, který je definován pouze pro pravé okolí nuly.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

Dostali jsme tedy:

$$\lim_{x \rightarrow -2^+} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = \infty, \quad \lim_{x \rightarrow 0^\pm} \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right) = -\infty.$$

Přímky $x = -2$ a $x = 0$ jsou asymptotami bez směrnice. Asymptotou se směrnicí pro $x \rightarrow \infty$ se budeme zabývat později.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+2}{x^2} \frac{2x(x+2) - x^2}{(x+2)^2}$$

Funkce $y(x)$ je složená, proto nejdříve derivujeme vnější složku

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+2}{x^2} \frac{2x(x+2) - x^2}{(x+2)^2}$$

a násobíme derivací vnitřní složky. Tu derivujeme jako podíl.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$\begin{aligned} y' &= \frac{x+2}{x^2} \frac{2x(x+2) - x^2}{(x+2)^2} \\ &= \frac{1}{x^2} \frac{x^2 + 4x}{x+2} \end{aligned}$$

Zelené části se zkrátí,

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$\begin{aligned} y' &= \frac{x+2}{x^2} \frac{2x(x+2) - x^2}{(x+2)^2} \\ &= \frac{1}{x^2} \frac{x^2 + 4x}{x+2} \\ &= \frac{x(x+4)}{x^2(x+2)} \end{aligned}$$

v čitateli vytkneme x

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$\begin{aligned} y' &= \frac{x+2}{x^2} \frac{2x(x+2) - x^2}{(x+2)^2} \\ &= \frac{1}{x^2} \frac{x^2 + 4x}{x+2} \\ &= \frac{x(x+4)}{x^2(x+2)} \\ &= \frac{x+4}{x(x+2)} \end{aligned}$$

a zkrátíme.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)}$$

$$y' = 0$$

Hledáme stacionární body.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)}$$

$$y' = 0$$

$$\frac{x+4}{x(x+2)} = 0$$

Dosadíme vypočtenou derivaci funkce.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)}$$

$$y' = 0$$

$$\frac{x+4}{x(x+2)} = 0$$

$$x+4 = 0$$

Zlomek je roven nule právě tehdy, když je roven nule jeho čítec.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)}$$

$$y' = 0$$

$$\frac{x+4}{x(x+2)} = 0$$

$$x+4 = 0$$

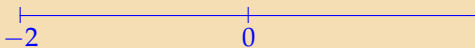
$$x = -4 \notin D(f)$$

Vypočtená hodnota neleží v definičním oboru funkce, proto funkce nemá žádný stacionární bod.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)}$$

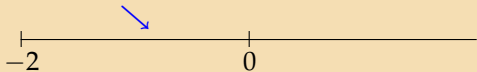

Znaménko derivace se tedy může měnit jen v bodech, kde není definována.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)}$$

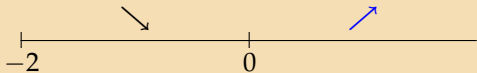

$$y(-1) = \frac{-1+4}{-1(-1+2)} = \frac{3}{-1} < 0, \text{ funkce na intervalu } (-2, 0) \text{ klesá.}$$

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)}$$

$$y(1) = \frac{1+4}{1(1+2)} > 0, \text{ funkce na intervalu } (0, \infty) \text{ roste.}$$

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)}$$

$$y'' = \left(\frac{x+4}{x(x+2)} \right)'$$

Druhou derivaci dostaneme derivací první,

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)}$$

$$\begin{aligned} y'' &= \left(\frac{x+4}{x(x+2)} \right)' \\ &= \frac{x(x+2) - (x+4)(2x+2)}{x^2(x+2)^2} \end{aligned}$$

kteřou derivujeme jako podíl.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)}$$

$$\begin{aligned} y'' &= \left(\frac{x+4}{x(x+2)} \right)' \\ &= \frac{x(x+2) - (x+4)(2x+2)}{x^2(x+2)^2} \\ &= \frac{x^2 + 2x - 2x^2 - 8x - 2x - 8}{x^2(x+2)^2} \end{aligned}$$

V čitateli nelze nic vytknout, proto jej roznásobíme

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)}$$

$$\begin{aligned} y'' &= \left(\frac{x+4}{x(x+2)} \right)' \\ &= \frac{x(x+2) - (x+4)(2x+2)}{x^2(x+2)^2} \\ &= \frac{x^2 + 2x - 2x^2 - 8x - 2x - 8}{x^2(x+2)^2} \\ &= -\frac{x^2 + 8x + 8}{x^2(x+2)^2} \end{aligned}$$

a příslušné mocniny sečteme.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$y'' = 0$$

Hledáme inflexní body.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$y'' = 0$$

$$-\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2} = 0$$

Dosadíme vypočtenou druhou derivaci funkce.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$y'' = 0$$

$$-\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2} = 0$$

$$x^2+8x+8 = 0$$

Zlomek je roven nule právě tehdy, když je roven nule jeho čítec.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$y'' = 0$$

$$-\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2} = 0$$

$$x^2+8x+8 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{-8 \pm \sqrt{64-32}}{2}$$

Podle vzorce vypočítáme kořeny kvadratické rovnice.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$y'' = 0$$

$$-\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2} = 0$$

$$x^2+8x+8 = 0$$

$$x_{1,2} = \frac{-8 \pm \sqrt{64-32}}{2}$$

$$x_{1,2} = -4 \pm 2\sqrt{2}$$

Upravíme.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$x_1 = -4 - 2\sqrt{2} \notin D(f)$$

x_1 není inflexní bod, protože neleží v definičním oboru funkce,

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$x_1 = -4 - 2\sqrt{2} \notin D(f)$$

$$x_2 = -4 + 2\sqrt{2} \doteq -1.17 \in D(f)$$

x_2 leží v definičním oboru funkce.

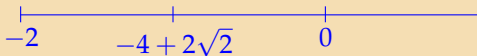
$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$x_1 = -4 - 2\sqrt{2} \notin D(f)$$

$$x_2 = -4 + 2\sqrt{2} \doteq -1.17 \in D(f)$$

Znaménko druhé derivace se tedy může měnit jen v bodech, kde není definována a v bodě $x_2 = -4 + 2\sqrt{2}$.

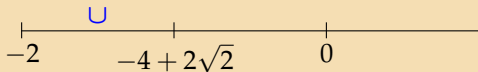
$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$x_1 = -4 - 2\sqrt{2} \notin D(f)$$

$$x_2 = -4 + 2\sqrt{2} \doteq -1.17 \in D(f)$$

$$y''(-1,5) = -\frac{2,25 - 12 + 8}{\text{kladná hodnota}} > 0, \text{ funkce je na intervalu } (-2, -4 + 2\sqrt{2}) \text{ konvexní.}$$

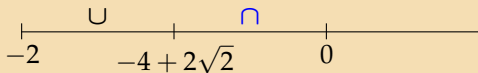
$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$x_1 = -4 - 2\sqrt{2} \notin D(f)$$

$$x_2 = -4 + 2\sqrt{2} \doteq -1.17 \in D(f)$$

$y''(-1) = -\frac{1-8+8}{\text{kladná hodnota}} < 0$, funkce je na intervalu $(-4 + 2\sqrt{2}, 0)$ konkávní.

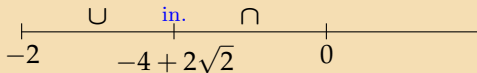
$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$x_1 = -4 - 2\sqrt{2} \notin D(f)$$

$$x_2 = -4 + 2\sqrt{2} \doteq -1.17 \in D(f)$$

x_2 je inflexním bodem,

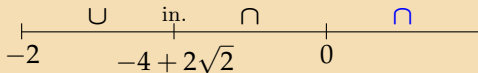
$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

$$x_1 = -4 - 2\sqrt{2} \notin D(f)$$

$$x_2 = -4 + 2\sqrt{2} \doteq -1.17 \in D(f)$$

$y''(1) = -\frac{1+8+8}{\text{kladná hodnota}} < 0$, funkce je na intervalu $(0, \infty)$ konkávní.

$$y = \ln \left(\frac{x^2}{x+2} \right)$$

$D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty)$; není ani sudá ani lichá;

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

Vrátíme se nyní k asymptotě se směrnicí.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

Vrátíme se nyní k asymptotě se směrnici.

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)}{x}$$

Pro $x \rightarrow \infty$ hledáme asymptotu se směrnici ve tvaru $y = kx + q$.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

Vrátíme se nyní k asymptotě se směrnici.

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)}{x} = \left\| \frac{\infty}{\infty} \right\|$$

Víme z předchozího výpočtu, že $\lim_{x \rightarrow \infty} y(x) = \infty$.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

Vrátíme se nyní k asymptotě se směrnici.

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)}{x} = \left\| \frac{\infty}{\infty} \right\| = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x+4}{x(x+2)} = 0.$$

Řešíme pomocí L'Hospitalova pravidla, y' známe.

$$y = \ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) \quad D(f) = (-2, 0) \cup (0, \infty); \text{ není ani sudá ani lichá;}$$

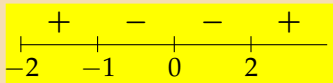
$$y' = \frac{x+4}{x(x+2)} \quad y'' = -\frac{x^2+8x+8}{x^2(x+2)^2}$$

Vrátíme se nyní k asymptotě se směrnici.

$$k = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right)}{x} = \left\| \frac{\infty}{\infty} \right\| = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x+4}{x(x+2)} = 0.$$

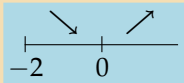
$$q = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\ln\left(\frac{x^2}{x+2}\right) - 0 \cdot x \right) = \infty.$$

Asymptota se směrnici pro $x \rightarrow \infty$ neexistuje.

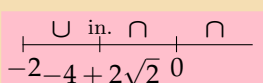
$$f(-1) = 0$$

$$f(2) = 0$$

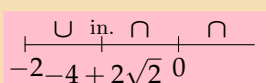
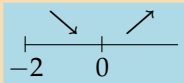
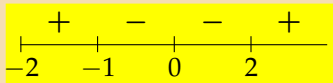
$$f(\infty) = \infty$$

$$f(0\pm) = -\infty$$

$$f(-4 + 2\sqrt{2}) \doteq 0.505$$

Vypíšeme nejdůležitější výsledky.

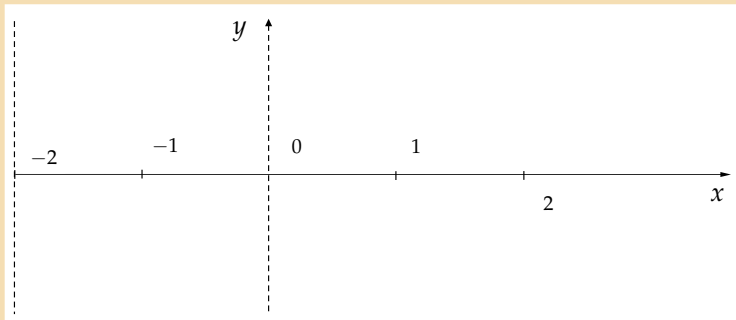
$$f(-1) = 0$$

$$f(2) = 0$$

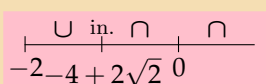
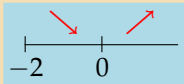
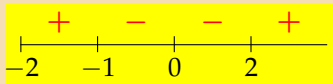
$$f(\infty) = \infty$$

$$f(0\pm) = -\infty$$

$$f(-4 + 2\sqrt{2}) \doteq 0.505$$

Zakreslíme souřadný systém. Pro hodnoty menší nebo rovny -2 a 0 funkce není definována.

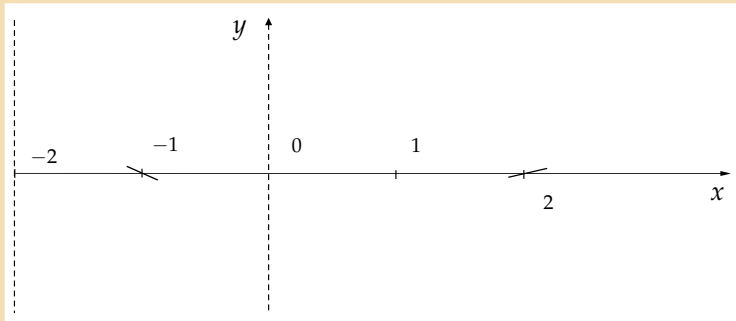
$$f(-1) = 0$$

$$f(2) = 0$$

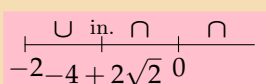
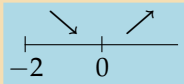
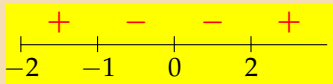
$$f(\infty) = \infty$$

$$f(0\pm) = -\infty$$

$$f(-4 + 2\sqrt{2}) \doteq 0.505$$

Vyznačíme průsečíky s osou x . Funkce klesá v bodě -1 a roste v bodě 2.

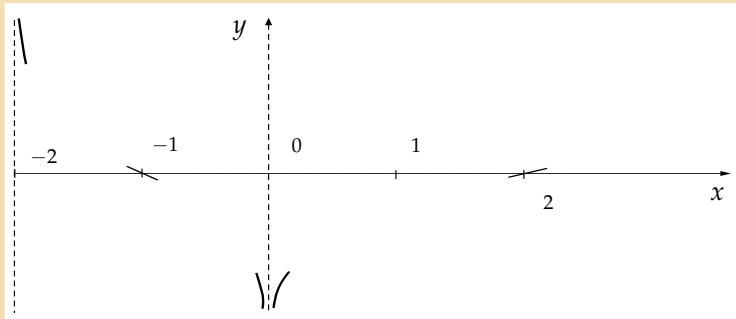
$$f(-1) = 0$$

$$f(2) = 0$$

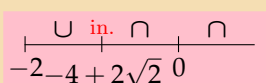
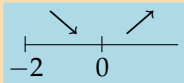
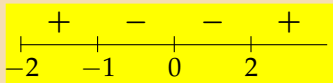
$$f(\infty) = \infty$$

$$f(0\pm) = -\infty$$

$$f(-4 + 2\sqrt{2}) \doteq 0.505$$

Nakreslíme funkci v okolí svislých asymptot.

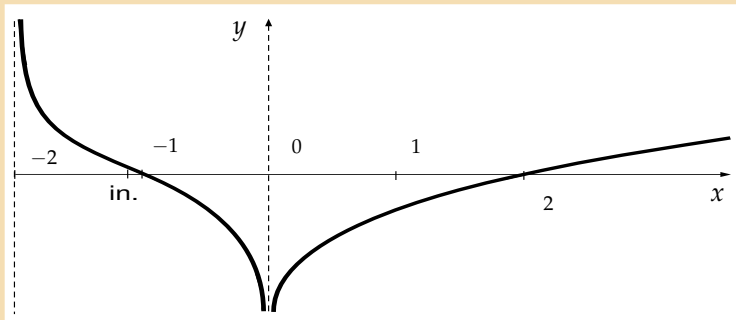
$$f(-1) = 0$$

$$f(2) = 0$$

$$f(\infty) = \infty$$

$$f(0\pm) = -\infty$$

$$f(-4 + 2\sqrt{2}) \doteq 0.505$$

Vyznačíme inflexní bod a spojíme graf.